

Agata Biskup

Agata Jarosławiec

(ur. 1982) artystka wizualna, projektantka książek, aranżatorka wystaw, kuratorka. Absolwentka Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Autorka książki pt. *Xanadu*. W swoich działaniach koncentruje się na postawach artystycznych wybiegających poza pole sztuki, używając różnych mediów bada możliwość migracji jakości pola sztuki do przestrzeni pierwotnie jej niededykowanych. Mieszka i pracuje w Krakowie.

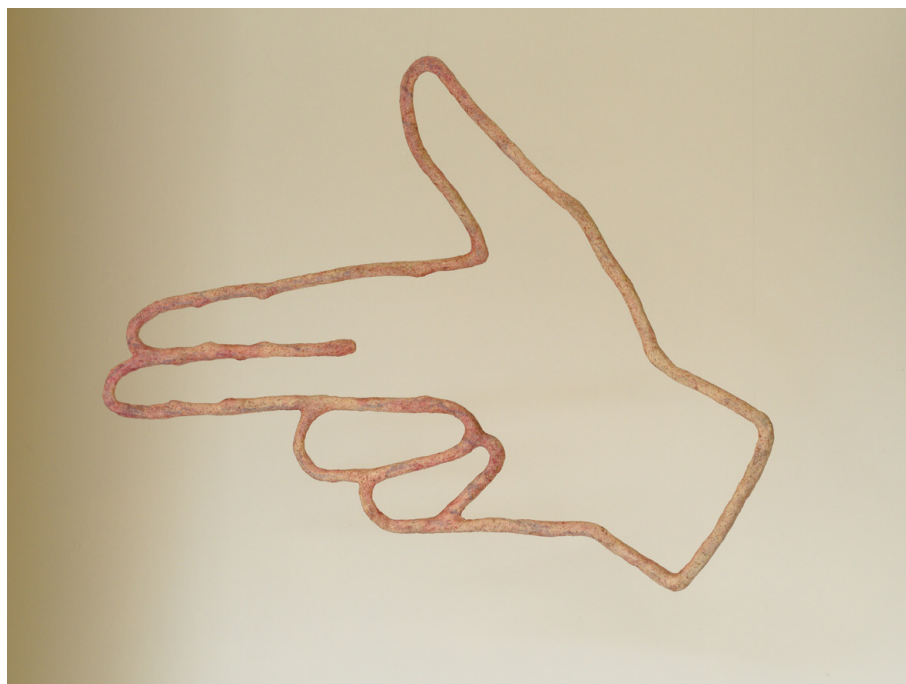
(ur. 1991) artystka wizualna, obecnie doktorantka Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W swoich pracach bada relacje między historią, ciałem i tożsamością. Szczególnie interesuje ją zjawisko traumy jako zakłócenia w systemie, ale także jako szansa na rezyliencję i transformację. Mieszka i pracuje w Krakowie.

Agata Jarosławiec
Tonic Immobility
Galeria Piana, Kraków
2022

Wnikliwe obserwacje zachowań niektórych gatunków zwierząt pokazują, że w przypadku traumatycznego stresu wchodzą one w stan bezruchu – akinezji (ang. tonic immobility), która ratuje je przed śmiertelnym zagrożeniem. Stan ten przypomina zastygnięcie lub głęboką hipnozę. W przypadku niektórych rekinów i płaszczyk możliwe jest indukowanie przez człowieka podobnego stanu, w którym zwierzę całkowicie rozluźnia się, a oddech staje się stabilniejszy. Dopiero jednak ostateczne wyjście z zamrożenia skutkuje prawdziwym otrząśnięciem się z traumatycznego wydarzenia. Ciało ma swoją pamięć. Podczas pierwszych lat życia w naszym mózgu zapisują się wzorce myślowe i emocjonalne, którymi operujemy w dorosłym życiu. Pojawiająca się dzisiaj sytuacja stresowa często wyzwala w nas przeszłe emocje, które wydają się

nieadekwatne. Tworzy się tym samym pomost pomiędzy naszą teraźniejszością i przeszłością – momentem, gdy jako dzieci nie byliśmy w stanie radzić sobie z trudnymi bodźcami. Zalanie dziecięcymi emocjami sprawia, że nie mamy dostępu do kory przedczołowej – miejsca w mózgu odpowiedzialnego m.in. za analizowanie, podejmowanie decyzji, ale też za empatię. Bazując na doświadczeniach własnych, ale również przeżyciach innych, Agata Jarosławiec śledzi traumy, które odcisnęły piętno na naszych indywidualnych losach, ale także losach naszych przodków, po których dziedziczyliśmy trudne do rozpoznania i nazwania lęki. Być może proces zbiorowego oczyszczenia, otwarcia na empatię wobec innych, ale i samego siebie – może wyrwać nas z toczącego naszą społeczność koła przemocy?
Michał Zawada

↑ *Behind the scene*, ceramika, tkanina, wymiary zmienne, 2022
 ← *Wanna war?*, silikon, 60×45×3cm, 2022

Agata Jarosławiec
Bat zamiast słońca
Muzeum Warszawy
20 czerwca – 29 grudnia 2024 roku

Zaledwie połowa wszystkich osób mieszkających w Warszawie się w niej urodziła – to dane pochodzące ze spisów powszechnych realizowanych od lat 80. XIX wieku. Liczby są zaskakująco zgodne, a badania prowadzone w kolejnych dekadach pokazują zbliżone statystyki: blisko połowa mieszkańców Warszawy to osoby migrujące z małych miasteczek i wsi, zarówno sto lat temu, jak i współcześnie.

Wystawę Agaty Jarosławiec otworzy autoportret artystki, który odwołuje się zarówno do jej osobistej historii, jak i ogólnej refleksji nad zwrotem ludowym we współczesnej polskiej kulturze. Emigracja do miasta nierzadko wiąże się z awansem społecznym, nie zawsze jednak prostym i jednoznacznym. Zmagania z negatywnym obrazem osoby „z prowincji” czy alienacja kulturowa towarzyszyły wielu warszawiakom i warszawiankom, stając się jednocześnie

istotną składową ich nowej tożsamości. Te osoby współtworzyły miasto, jednak ich dziedzictwo kulturowe było pochłanianie przez wielkomiejską dynamikę. Uznawane za gorsze i niedojrzałe, zniknęło zarówno ze społecznej świadomości, jak i kart historii.

Agata Jarosławiec poprzez biografię – swoją i swojej rodziny – analizuje doświadczenie awansu w szerokim, społecznym kontekście. Artystka przetwarza wątki związane ze wstydem klasowym, brzemieniem pamięci pańszczyzny oraz relacjami między historią a współczesną tożsamością. Analizuje problem wielowątkowo i ponadczasowo: w realizacjach łączy historyczne elementy, m.in. odciski napisów z krzyży pańszczyźnianych z bardzo współczesnymi formami, takimi jak trampolina czy stołek lowenowski. Podejmuje temat przemocy i traumy transgeneracyjnej zapisanej w ciele. Na wystawie zaprezentowane zostaną obiekty, fotografie, obraz i wideo.

↓ *Stańczykini, żywica, ready made, 2024*

→ *Żółć, ceramika, 2021*

Agata Biskup

Materialność rozmowy

(The Materiality of Conversation)

Elementarz dla mieszkańców miast, Kraków

kurator: Arkadiusz Półtorak

2023

Artystki zaproszone do udziału w wystawie mierzą się z problemem artystycznego zapisu rozmowy pomiędzy ludźmi. Taki zapis okazuje się prawdziwym wyzwaniem szczególnie w odniesieniu do rozmów ważnych, trudnych (czy wręcz niemożliwych) do przeprowadzenia, wysyconych afektami, zmieniających życie – takich, które same w sobie okazują się porównywalne do dzieł sztuki. Nieredukowalne do tekstu, rozmowy-dzieła znajdują się zawsze na granicy reprodukowalności – a choć potrafią zrastać się z życiem, ciągle zagraża im zapomnienie.

Tytuł wystawy został zapożyczony od pracy Agaty Biskup – ‚The Materiality of Conversation’ – która powstała jako artystyczny „ślad” po warsztatach przeprowadzonych w Elementarzu przez Marysię Lewandowską, artystkę zamieszkałą w Londynie od 1985 roku. Warsztaty odbyły się w dniach 6-9 lipca 2021 i wzięło w nich udział dziesięć osób, które zajmują się zawodowo różnymi manifestacjami sztuk wizualnych i performatywnych, a także muzyki: Ernest Borowski, Szymon Dittmar, Aleksandra Korzelska, Faina Malinowska, Monika Machowska,

Justyna Stasiowska, Elżbieta Szurpicka, Tomasz Węgorzewski, Olga Winiarczyk i Katarzyna Wojtczak. Rozwijane przez nich dyskusje dotyczyły przede wszystkim możliwych sposobów adaptacji do zmian, jakie wywołała w polu sztuki pandemia COVID-19. Agata Biskup towarzyszyła natomiast rozmówcom jako „czuła słuchaczka” dokumentująca przebieg rozmów. W pracy pokazanej w Elementarzu artystka postanowiła upamiętnić w symboliczny sposób ten aspekt spotkania, który dokumentacji poddać najtrudniej – tytułową materialność rozmowy, która wyraża się nie tyle w słowach czy gestach, co w konkretnych, ucieleśnionych relacjach pomiędzy rozmówcami. W cieniu pandemii możliwość budowy takich relacji na żywo okazała się szczególnie cenna, na co osoby uczestniczące w warsztatach zwracały uwagę niejednokrotnie. Znamienne, fraza zawarta w tytule pracy – i przeliterowana w składającym się na nią cyklu minimalistycznych kolaży – została zasłyszana i zapamiętana przez Agatę Biskup w trakcie wydarzenia. Wypowiedział ją wówczas Ernest Borowski.
(fragment tekstu kuratorskiego)

The Materiality of Conversation, papier, moduł 210 × 297 mm, 2023

Agata Biskup
41 miliardów myśli
Fundacja Galerii Piana, Kraków
2023

Tak jak wszystkie kobiety przede mną kontynuuję tradycję porzucania własnych myśli. Każdego dnia tracę je tak bardzo, że już nigdy nie zmienię nimi świata ani nawet swojego życia.

Bo czym są te myśli, których już nie ma, które nigdy nie zamieniły się choćby w słowo czy zdanie? Czy one w ogóle istnieją, skoro były tylko w głowie prababć, siostr i przyjaciółek? Porzucone nie mają szansy ubrania w materialność. Ważą mniej niż nic.

Co to znaczy żądać wszystkich swoich myśli?
Myśli kobiet z teraz i z przeszłości? Jak je policzyć?
Co moglibyśmy na nich wszystkich zbudować?
Mogę sobie tylko wyobrazić co by się stało, gdyby choć ich promil przedostał się na zewnątrz.

Wystawa jest opowieścią o momencie porzucania, o utracie. Myślach, które były zbyt kruche, aby stać się częścią rzeczywistości. Ta historia dotyczy wszystkich, ale dedykuję ją kobietom. Kobiety to reprezentacja tych, którzy nie czują przynależności do świata, który rozgrywa się na ich oczach.

CSW Zamek Ujazdowski jest instytucją, którą ostatnio dotknął temat utraty. Koncept aby nowy rozdział instytucji celebrować we wspólnotowy sposób, otwierając drzwi i zapraszając osoby do współtworzenia pierwszych miesięcy programu wydał nam się bardzo bliski. Myślimy, że temat oraz schemat naszego działania jest zbieżny z kierunkiem wyznaczonym przez instytucję.

← Agata Biskup, bez tytułu, fotografia, 2020

↓ Agata Jarosławiec, *Cztery strony świata*, ceramika, 2024

